

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babe -Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodox
1.3 Departamentul	Teologie Ortodox
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licen
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Ortodox Didactic

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Isagogia Vechiului Testament						
2.2 Titularul activităților de curs	Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă, ioanchirila62@gmail.com						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. univ. dr. Paula Bud, paulabud_ot@yahoo.fr						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DOB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					18
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					18
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Prezența a minim 75%, cu materialele didactice specifice (Sfânta Scriptură, alte resurse indicate)
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Pentru predarea cu întârziere a eseurilor sau a lucrărilor de seminar/laborator, acestea vor fi depunctate cu 0.5 pct./zi de întârziere.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze o bună orientare în textul Sfintei Scripturi; • Să cunoască conținutul doctrinar al celor două religii care au textul biblic ca fundament: iudaismul și creștinismul; • Să demonstreze capacități reale de creare a unui discurs apologetic; • Să dezvolte abilități pedagogice focusate pe tematica biblică vechitestamentară; • Să dispună de aptitudini dialogice irenice; • Să deprindă regulile de cercetare pe surse textuale.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea de conexare a cunoștințelor dobândite în cadrul cursului cu ansamblul disciplinelor studiate, precum și cu activitatea profesională pe care urmează să o desfășoare; • Să demonstreze capacitatea de sistematizare și actualizare a conținutului învățării.

7. Obiectivele disciplinei (reie îndin din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Să introducă studentul în sfera cunoașterii istoriei textului sacru vechitestamentar, a noțiunilor de canon, critice și anaginoscomena, critice și apocrife. • Să fixeze noțiunea de revelație ca fundament al abordării Sfintei Scripturi. • Să sprijine studentul în identificarea temeiurilor învățăturilor dogmatice și moral-religioase din textele Sfintei Scripturi.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să elucideze sensul noțiunilor teologice specifice terminologiei teologiei biblice, hermeneuticii biblice și sintezei teologic-dogmatice; • Să creeze posibilități de acces la sursele textuale primare; • Să dezvolte capacitățile de realizare și conducere a unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive: definirea arealului general al disciplinei; definirea isagogiei biblice; <i>Sfânta Scriptură</i> – denumire, împărțire, istoria canonului la creștini și la iudei, istoria și traducerea textului sacru; istorie și inspirație; istoria mântuirii; repere metodologice și bibliografice generale.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
2. Istoria universală a omenirii și istoria lui Israel: locul și rolul lui Israel în cadrul revelației; etapele istoriei lui Israel și etapele constituirii canonului biblic vechitestamentar.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
3. Genurile literare ale Vechiului Testament: prezentarea literaturii vechitestamentare (canonică și necanonică) și a surselor utilizate de această disciplină; specificul poeziei religioase ebraice; tipuri de paralelisme; parabola; identificarea unor texte biblice cu valențe poetice.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
4. Grupul scrierilor istorice: generalități, prezentare	prelegere, dezbateri sau	1 prelegere

rezumativ , linii de cercetare în domeniul isagogiei, hermeneuticii și a sintetizării ideilor sau temelor teologice fundamentale.	discuție colectivă	
5. Introducere în cărțile Pentateuhului: <i>Torah</i> lui Moise și centralitatea ei în canonul biblic: perioada patriarhilor – rădăcina iudaismului: monoteism monopersonalist și expresii tipice pentru învătura trinitară ; profeții mesianice în Pentateuh (<i>Fac.</i> 3,15; 9, 25-26; 12, 2-3; 22, 17-18; 49, 10; <i>Num.</i> 24, 17; <i>Deut.</i> 18, 15)	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
6. Canaanul: istorie, simbolism și pământ ce atestă fidelitatea divină și pronia: cărțile <i>Iosua</i> , <i>Judec</i> și <i>Rut</i> : genealogii, seminomadism și stat israelit.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
7. Cărțile Regilor: monarhie și teocrație; instituționalizarea vieții religioase; alesul ca model și tip pentru universalitatea chemării divine; profetism și ordine dogmatic și moral .	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
8. Paralipomena, Ezdra, Neemia – renașterea lui Israel în Canaan – despre teocentrismul viziunii religioase a reformatorilor din Israel – Iuda.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
9. Estera și anaghiinoscomenele istorice – modus vivendi iudaicorum în diaspora; pronia și adevărul.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
10. Corpusul liric iudaic: canonic și necanonic, rezumarea temelor sofianice, pnevmatologice, hristologice și „dincolo de metaforă” experiența transcenderii prin întruparea toturilor.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
11.- 13. Corpusul profetic: considerații generale privind sensul cuvântului „profet” și specificul misiunii profetice; reprezentanți ai fenomenului profetic; cărțile profetice vechitamentare; tipologia profetismului.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	3 prelegeri
14. Istorie, revelație și inspirație – concluzii formale sau despre metoda inițierii în lectura duhovnicească a Sfintei Scripturi.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere

Bibliografie

Ediții Scripturistice:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, quae ante cooperantibus A. Alt, O. Eissfeldt, P. Kahleederat R. Kittel, Editio Funditus Renovata, adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer, O. Eissenfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen, F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas cooperatibus H. P. Ruger et J. Zieglerederunt K. Elliger et W. Rudolph, Textum Masoreticum curavit H. P. Ruger, MASORAM ELABORAVIT G. E. Weil, Editio tertia emendata opera W. Rudolph et H. P. Ruger, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1987.
- *Septuaginta*, Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Alfred Rahlfs, editio minor, duo volumina in uno, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1935.
- *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Tipărit sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Preafericitului Părinte Daniel – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2011.

Resurse patristice:

1. Sf. Athanasie al Alexandrie, *Despre întruparea Cuvântului*, în „PSB”, vol. 21, trad. de Dumitru St niloae, Bucure ti, EIBMO, 1987.
2. Sf. Ioan Gur de Aur, *Omilii la Facere*, în „PSB”, vol. 21, trad. de Dumitru Fecioru, Bucure ti, EIBMO, 1987 i vol. 22, Bucure ti, EIBMO, 1989.
3. Sf. Iustin Martirul, *Dialog cu iudeul Tryphon*, în „PSB”, vol. 2, trad. de Teodor Bodogae, Bucure ti, EIBMO, 1980.
4. Sf. Vasile cel Mare, *Omilii la Hexaameron*, în „PSB”, vol. 17, trad. de Dumitru Fecioru, Bucure ti, EIBMO, 1986.

Lucr ri de referin , comentarii biblice, studii:

5. Vladimir Prelipceanu i colab., *Studiul Vechiului Testament*, Manual pentru Institutele teologice, Ed. Rena terea, Cluj Napoca, 2003.
6. Ioan Chiril , *Fragmentarium exegetic filonian*, Ed. Limes, Cluj Napoca 2002.
7. Nicolae Neaga, *Hristos în Vechiul Testament, Însemn ri pe marginea textelor mesianice*, Sibiu, 1944.
8. John Breck, *Sfânta Scriptur în tradi ia Bisericii*, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2003.
9. Ioan Chiril , *Sfânta Scriptur – Cuvântul cuvintelor*, Ed. Rena terea, Cluj-Napoca, 2010.
10. Ioan Chiril , „No iunea de „popor ales” în gândirea veterotestamentar , neotestamentar i patristic ”, în *Studia Universitatis „Babe -Bolyai” – Theologia Orthodoxa*, nr. 1-2/1995, pp. 9-17.
11. Ioan Chiril , „La contribution de l’exégèse roumaine dans les recherches sur le Pentateuque”, în *Studia Universitatis „Babe -Bolyai” – Theologia Orthodoxa*, nr. 1/2005, pp. 1-12.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observa ii
Vechiul Testament – prezentare general	expoizitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	2 seminarii
Canonul Vechiului Testament	expoizitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	1 seminar
Inspira ia Sfintei Scripturi	expoizitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	1 seminar
Istoria textului biblic	expoizitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	1 seminar
Pentateuhul	expoizitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	2 seminarii
Iosua, Judec tori, Rut	expoizitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	1 seminar
I-IV Regi, I-II Paralipomena, Ezdra, Neemia, Estera	expoizitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	1 seminar
Profetismul vechitestamentar	expoizitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	2 seminarii
C r ile didactico-poetice	expoizitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	2 seminarii
C r ile anaghinoscomena	expoizitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	1 seminar

Bibliografie

1. Vladimir Prelipceanu i colab., *Studiul Vechiului Testament*, Manual pentru Institutele teologice, Ed. Rena terea, Cluj Napoca, 2003.
2. Ioan Chiril , *Fragmentarium exegetic filonian*, Ed. Limes, Cluj Napoca 2002.
3. Nicolae Neaga, *Hristos în Vechiul Testament, Însemn ri pe marginea textelor mesianice*, Sibiu, 1944.
4. John Breck, *Sfânta Scriptur în tradi ia Bisericii*, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2003.
5. Sf. Ioan Gur de Aur, *Omilii la Facere*, în „PSB”, vol. 21, trad. de Dumitru Fecioru, Bucure ti, EIBMO, 1987 i vol. 22, Bucure ti, EIBMO, 1989.

9. Coroborarea con inuturilor disciplinei cu a tept rile reprezentan ilor comunit ii epistemice, asocia iilor profesionale i angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Con inuturile unit ilor de înv are au fost elaborate în urma consult rii speciali tilor pe disciplin din facult ile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egal m sur , au fost luate în calcul a tept rile principalilor angajatori ai absolven ilro acestei specializ ri: structurile eclesiale, structurile de asisten social , structurile din domeniul educa ional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota final
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Înșurirea și utilizarea registrului terminologic și conceptual propriu disciplinei. • Asimilarea informațiilor fundamentale privitoare la Vechiul Testament. • În alegerea instrumentelor și a finalității procesului de interpretare a Scripturii în mediul ortodox. 	Examen scris, condiționat la de predarea portofoliului de fișe de lucru propuse în cadrul orelor de seminar.	80%
10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> • În alegerea și însurirea problematicii tratate la curs și seminar. • Capacitatea de a integra într-un discurs propriu conceptele asimilate. • Flexibilitatea în abordarea exercițiilor tematice propuse, care reflectă o bună cunoaștere a informațiilor dar și capacitatea de valorificare a lor în varii moduri. 	Prezentarea unui portofoliu care constă din 10 fișe de lucru, completate pe parcursul semestrului. Portofoliul se predă în seminarul din penultima săptămână de activitate didactică.	20%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea sumară a conținutului Vechiului Testament și a noțiunilor de <i>revelație, inspirația Sfintei Scripturi, canonul Sfintei Scripturi</i>, a elementelor de critică textuală (metoda istorico-critică). 			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....